

Tämä on Energiaviraston sähköisesti allekirjoittama asiakirja.	Asiakirjan päivämäärä on:	21.04.2026
Detta är ett dokument som har signerats elektroniskt av Energimyndigheten.	Dokumentet är daterat:	21.04.2026
This is a document that has been electronically signed by the Energy Authority.	The document is dated:	21.04.2026

Esittelijä / Föredragande / Referendary

Nimi / Namn / Name: Sari Broman
Pvm / Datum / Date: 21.04.2026

Ratkaisija / Beslutsfattare / Decision-maker

Nimi / Namn / Name: Simo Nurmi
Pvm / Datum / Date: 21.04.2026

Tämä asiakirja koostuu seuraavista osista:

- Kansilehti (tämä sivu)
- Alkuperäinen asiakirja tai alkuperäiset asiakirjat [Allekirjoitettu asiakirja alkaa seuraavalta sivulta. >](#)

Detta dokument består av följande delar:

- Titelblad (denna sida)
- Originaldokument [Det signerade dokumentet börjar på nästa sida. >](#)

This document contains:

- Front page (this page)
- The original document(s) [The signed document follows on the next page >](#)

Sallila Energia Oy
Loimijoentie 65
32440 ALASTARO

Asia

Sähkömarkkinalain (588/2013) mukaisen toimitusvelvollisen sähkön vähittäismyyntituotteen hinnan kohtuullisuus ja julkisuus sekä hinnanmuutoksista ilmoittaminen

Asianosainen

Sallila Energia Oy (y-tunnus 0132029-2)

Perustelut

Asian käsittely

Energiavirastoon on 14.11.2022 saapunut tutkintapyyntö koskien Forssan Energia Oy:n toimitusvelvollisen sähkönmyyntituotteen hinnan kohtuullisuutta. Energiavirasto on saapuneen tutkintapyyntönsä johdosta aloittanut tutkinnan koskien Forssan Energia Oy:n sähkömarkkinalain (588/2013) 67 §:n mukaisen toimitusvelvollisen sähkönmyyntituotteen hinnan kohtuullisuutta ja julkisuutta ajanjaksolla 1.1.2022–30.4.2023. Lisäksi Energiavirasto on tutkinut muun ohella toimitusvelvollisen sähkönmyyntituotteen julkisuutta sekä 93 §:n 4 momentin mukaista sopimusehtojen muuttamisesta ilmoittamista.

Fingrid Datahub Oy on 1.9.2022 ja 4.4.2023 Energiaviraston pyynnöstä toimittanut asiassa tiedon kunkin jakeluverkonhaltijan vastuualueella toimivasta toimitusvelvollisesta sähkön vähittäismyyjästä. Forssan Energia Oy on näiden tietojen mukaan ollut toimitusvelvollinen sähkön vähittäismyyjä Forssan Verkkopalvelut Oy:n vastuualueella. Forssan Verkkopalvelut Oy on Energiaviraston pyynnöstä 27.2.2023 toimittanut asiassa lausunnon.

Energiavirasto on pyytänyt Forssan Energia Oy:tä ilmoittamaan sellaiset sähkönmyyntituotteet, joita asianosainen on tarjonnut toimitusvelvollisuustuotteina edellä mainitun tarkastelujakson aikana sekä sellaiset kyseistä ajankohtaa ennen tarjotut toimitusvelvollisuustuotteet, joille on vielä kyseisen tarkastelujakson aikana ollut voimassa olevia sopimuksia.

Energiavirasto on pyytänyt Forssan Energia Oy:ltä selvitystä ennen kaikkea edellä mainittujen tuotteiden hinnoittelusta, hinta- ja muiden myyntiehtojen julkisuudesta sekä hinta- ja myyntiehtojen ilmoittamisesta Energiavirastolle.

Energiavirasto on varannut Forssan Energia Oy:lle mahdollisuuden lausua asiassa sekä esittää muuta tarpeelliseksi katsomaansa selvitystä. Forssan Energia Oy on toimittanut 27.1.2023 Energiaviraston pyynnöstä selvityksen sekä 16.6.2023 ja 28.2.2024 lisäselvitykset asiassa.

Energiavirasto toteaa, että Yritys- ja yhteisötietojärjestelmän mukaan Forssan Energia Oy (Y-tunnus 2377767-2) on 30.6.2024 sulautunut Sallila Energia Oy:öön (Y-tunnus 0132029-2) ja Forssan Energia Oy:n toiminta on lakannut. Osakeyhtiölain (624/2006) 16 luvun 16 §:n 1 momentin mukaan sulautuvan yhtiön varat ja velat siirtyvät selvitysmenettelyttä vastaanottavalle yhtiölle, kun sulautumisen täytäntöönpano on rekisteröity. Samanaikaisesti sulautuva yhtiö purkautuu. Energiavirasto katsoo, että vastuu Forssan Energia Oy:n sähkömarkkinalain 67 §:n mukaisesta menettelystä ajanjaksolla 1.1.2022 – 30.4.2023 on sulautumisen johdosta siirtynyt Sallila Energia Oy:lle.

Sulautumisen jälkeen Energiavirasto on varannut Sallila Energia Oy:lle mahdollisuuden lausua asiassa sekä esittää muuta tarpeelliseksi katsomaansa selvitystä. Lisäksi Energiavirasto on muun ohella pyytänyt Sallila Energia Oy:ltä selvitystä koskien hinnanmuutosilmoitusta sekä hinta- ja myyntiehtojen ilmoittamista Energiavirastolle. Sallila Energia Oy on 19.4.2026 toimittanut Energiaviraston pyynnöstä selvityksen.

Energiavirasto toteaa, että tässä päätöksessä tutkitaan Forssan Energia Oy:n menettelyä ajanjaksolla 1.1.2022-30.4.2023. Koska Forssan Energia Oy on sulautunut Sallila Energia Oy:öön 30.6.2024 eli Energiaviraston määrittämän tarkastelujakson jälkeen, mutta ennen Energiaviraston päätöksen antamista, vastaa Sallila Energia Oy sulautumisen johdosta Forssan Energia Oy:n menettelystä tarkastelujakson aikana.

Johtopäätökset

Energiaviraston toimivalta

Sähkömarkkinalain (588/2013) 106 §:n 2 momentin mukaan Energiaviraston tehtävänä on valvoa sähkömarkkinalain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja viranomaisten määräysten noudattamista sekä sähkömarkkinalain nojalla annettujen lupapäätösten noudattamista. Valvonnasta säädetään sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetussa laissa (590/2013).

Sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 5 §:n mukaan Energiaviraston tehtävänä on valvoa kyseisen lain 2 §:ssä tarkoitetun kansallisen ja unionin lainsäädännön ja viranomaisten määräysten noudattamista sekä hoitaa muut 2 §:ssä tarkoitetussa lainsäädännössä sille annetut tehtävät.

Energiavirasto toteaa, että 8.4.2025 voimaan tulleella lailla sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain muuttamisesta (136/2025) on muutettu sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain (590/2013) 9 §:ää. Asia koskee toimitusvelvollisen sähkönmyyntituotteen hinnan kohtuullisuutta ja julkisuutta ajanjaksolla 1.1.2022-30.4.2023, joten Energiavirasto katsoo, että asiassa on sovellettava lainmuutoksen (136/2025) voimaan tullessa voimassa ollutta sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 9 §:ää. Tässä päätöksessä viittauksilla sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain

9 §:ään tarkoitetaan sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 9 §:ää sellaisena kuin se oli sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain muuttamisesta annetun lain (136/2025) voimaantullessa.

Sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 9 §:n mukaan Energiaviraston on velvoitettava kyseisen lain 2 §:ssä tarkoitettussa kansallisessa tai Euroopan unionin lainsäädännössä säädettyjä velvoitteita rikkonut tai laiminlyönyt korjaamaan rikkomuksensa tai laiminlyöntinsä. Päätöksessä voidaan määrätä, millä tavoin rikkomus tai laiminlyönti tulee korjata. Päätöksessä voidaan myös määrätä palauttamaan asiakkaalle virheellisesti peritty maksu, jos palautukseen ei sovelleta kyseisen lain 14 §:ssä säädettyä palautusmenettelyä.

Sähkömarkkinalain muuttamisesta annettu laki (497/2023)

Energiavirasto toteaa, että viraston toimivalta sen valvoessa sähkömarkkinalain toimitusvelvollisuutta koskevien säännösten noudattamista on jälkikäteinen, jolloin arvioitaessa lainsäädännön noudattamista on asiaa tarkasteltava suhteessa tutkitavan menettelyn ajankohtana voimassa olleeseen lainsäädäntöön.

Energiavirasto toteaa, että 1.6.2023 voimaan tulleella lailla sähkömarkkinalain muuttamisesta (497/2023) on muutettu sähkömarkkinalain (588/2013) 67, 68 ja 93 §:ää. Tutkintapyyntö on saapunut Energiavirastoon 14.11.2022. Siinä on pyydetty Energiavirastoa tutkimaan Forssan Energia Oy:n (sulautunut 30.6.2024 Sallila Energia Oy:öön) toimitusvelvollista sähkön vähittäismyynnin hinnoittelua. Lisäksi Energiavirasto on oma-aloitteisesti tutkinut sähkömarkkinalain 67 §:n 2 momentin mukaista julkisuusvelvoitetta, 68 §:n mukaista vähittäismyyjän myyntiehtojen ilmoittamista Energiavirastolle sekä 93 §:n mukaista sopimusehtojen muuttamisesta ilmoittamista. Energiavirasto on päättänyt tutkia Forssan Energia Oy:n (sulautunut 30.6.2024 Sallila Energia Oy:öön) edellä mainittujen sähkömarkkinalaista tulevien velvoitteiden noudattamista ajalla 1.1.2022 – 30.4.2023. Siten tämä päätös koskee Forssan Energia Oy:n (sulautunut 30.6.2024 Sallila Energia Oy:öön) menettelyä ajalta ennen 1.6.2023 tapahtunutta lainmuutosta.

Näin ollen Energiavirasto katsoo, että asiassa on sovellettava tutkittavana olleen Forssan Energia Oy:n (sulautunut 30.6.2024 Sallila Energia Oy:öön) menettelyn ajankohtana voimassa olleita sähkömarkkinalain 67, 68 ja 93 §:n säännöksiä. Tämän perusteella tässä päätöksessä viittauksilla sähkömarkkinalain 67, 68 ja 93 §:ään tarkoitetaan sähkömarkkinalain 67, 68 ja 93 §:ää sellaisena kuin se oli sähkömarkkinalain muuttamisesta (497/2023) annetun lain voimaantullessa.

Sovellettava Energiaviraston määräys

Energiavirasto toteaa, että 17.7.2023 voimaantulleella Energiaviraston määräyksellä sähkön vähittäismyyjän sähkön vähittäismyyntihintojen ja -ehtojen ilmoittamisesta Energiavirastolle dnro 2495/000002/2022 on kumottu Energiaviraston 4.3.2014 antama Energiaviraston määräys sähkön vähittäismyyjän sähkönmyyntiehtojen ja -hintojen ilmoittamisesta Energiavirastolle dnro 122/002/2014.

Energiavirasto katsoo, että asiassa on sovellettava tutkittavana olevan Forssan Energia Oy:n (sulautunut 30.6.2024 Sallila Energia Oy:öön) menettelyn ajankohdalla voimassa ollutta Energiaviraston antamaa määräystä sähkön vähittäismyyjän

sähkönmyyntiehtojen ja -hintojen ilmoittamisesta Energiavirastolle dnro 122/002/2014.

Energiaviraston sähkömarkkinalain mukainen ratkaisukäytäntö ennen 28.6.2023

Sähkömarkkinakeskus (nyk. Energiavirasto) on 23.2.2000 antamallaan päätöksellä (dnro 108/423/99) määritellyt silloin voimassa olleen sähkömarkkinalain 21 §:n ja 22 §:n tarkoittaman toimitusvelvollisuuden piiriin kuuluvan sähkön vähittäismyyntituotteen tunnusmerkit. Päätöksessä Sähkömarkkinakeskus katsoi tällaisen vähittäismyyntituotteen tunnusmerkkien täyttyvän, jos:

- 1) tuotteen hinnat ovat julkisia ja eri maksujen voimassa olevat yksikköhinnat on esitetty myyjän julkisessa painetussa hinnastossa,
- 2) myyjän kaikkien samalla tuotteella olevien asiakkaiden laskutus perustuu samoihin yksikköhintoihin ja jos yksikköhinnat muuttuvat, ne muuttuvat samanaikaisesti kaikilla kyseisellä tuotteella olevilla asiakkailla,
- 3) hinnastossa olevat toimitusvelvollisuustuotteet ovat pääsääntöisesti vapaavalintaisia kaikille kyseisellä alueella oleville asiakkaille ja
- 4) tuotteeseen tehdään pääsääntöisesti vain toistaiseksi voimassa olevia sähkönmyyntisopimuksia.

Energiamarkkinaviraston (nyk. Energiavirasto) 29.4.2002 antamassa lausunnossa (dnro 290/631/2001) on käsitelty markkinahintaista sähkönmyyntituotetta – mahdollisuutta tarjota toimitusvelvollisuuden piirissä oleville asiakkaille tuotetta, jossa sähkön myyntihinta on sidottu sähköpörssin hintaan. Lausunnossa Energiamarkkinavirasto katsoi ottaen huomioon Sähkömarkkinakeskuksen 23.2.2000 antamassa päätöksessä määritellyt toimitusvelvollisuuden piiriin kuuluvan sähkön vähittäismyyntituotteen tunnusmerkit, että toimitusvelvollisuuden piirissä sähkön vähittäismyyjä voi tarjota muuttuvahintaisen pörssihintaan sidotun sähkönmyyntituotteen julkaisemalla painetun version voimassa olevista hinnoista jokaista uutta alkavaa hintajaksoa varten. Energiamarkkinavirasto katsoi myös, että asiakkaan valinnan mahdollisuuksia ei voida rajoittaa kilpailun piiristä toimitusvelvollisuuden piiriin palatessakaan ainoastaan muuttuvahintaisiin sähkönmyyntituotteisiin. Lausunnossa on otettu kantaa myös sellaisiin tilanteisiin, että sähkön markkinahintojen noustessa kilpailluilla markkinoilla olevat suurehkot asiakkaat haluavat yllättäen palata takaisin toimitusvelvollisuuden piiriin, mikä saattaa aiheuttaa merkittäviä ongelmia toimitusvelvollisen sähkönmyyjän riskienhallintaan.

Samasta asiasta on lausuttu myös Energia-alan Keskusliitto Finergyille 15.11.2002 annetussa lausunnossa (dnro 119/441/2002), jossa on todettu mm. "Energiamarkkinavirasto toteaa edelleen, että toimitusvelvollinen sähkön vähittäismyyjä voi tarjota ns. perinteisten sähkön vähittäismyyntituotteiden rinnalla myös muuttuvahintaisia pörssihintaan sidottuja ns. markkinasähkötuotteita."

Energiavirasto toteaa, että edellä mainitut päätös ja lausunnot on annettu jo 2000-luvun alussa, jonka jälkeen sähkömarkkinalaki on muuttunut tietyin osin. Esimerkiksi toimitusvelvollisuuden piirissä olevien asiakkaiden määritelmä on voimassa olevan sähkömarkkinalain mukaan nyt rajatumpi kuin aiemmin. Lisäksi 29.4.2002 annetun lausunnon jälkeen tilanne on muuttunut siten, että osapuolten

vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolella olevan muuttuvahintaisen pörssihintaan sidotun tuotteen osalta riittää laskentakaavan ilmoittaminen etukäteen. Lisäksi 15.11.2002 annetussa lausunnossa ei ole otettu kantaa siihen, voiko muuttuvahintainen pörssihintaan sidottu tuote olla ainoa toimitusvelvollisuustuote.

Energiaviraston päätös dnro 1998/040202/2022, 52/040202/2023, 392/040202/2023

Energiavirasto on 28.6.2023 antamassaan päätöksessä (dnro 1998/040202/2022, 52/040202/2023, 392/040202/2023) muuttanut 23.2.2000 annetussa päätöksessä (dnro 108/423/99) mainittuja toimitusvelvollisuuden piiriin kuuluvan vähittäismyyntituotteen tunnusmerkkejä kohtien 1 ja 4 osalta. Päätöksen mukaan 1 kohdan painetun hinnaston vaatimusta toimitusvelvollisen tuotteen tunnusmerkkinä ei ole enää ollut tarkoituksenmukaista edellyttää, sen sijaan riittää, että yhtiöllä on julkaistuna tuotteen hinnat ja ehdot keskeisissä asiakaskanavissa, kuten verkkosivuilla ja asiakaspalvelussa. Kohdasta 4 on poistettu sana "pääsääntöisesti". Muilta osin tunnusmerkit ovat pysyneet muuttumattomina. Energiavirasto katsoo siten toimitusvelvollisuuden piiriin kuuluvan vähittäismyyntituotteen tunnusmerkkien täyttyvän, jos:

- 1) tuotteen hinnat ja ehdot ovat julkisia ja voimassa olevat hinnat ja ehdot on vapaasti saatavilla ja esitetty myyjän eri asiakaspalvelukanavissa,
- 2) myyjän kaikkien samalla tuotteella olevien asiakkaiden laskutus perustuu samoihin yksikköhintoihin ja jos yksikköhinnat muuttuvat, ne muuttuvat samanaikaisesti kaikilla kyseisellä tuotteella olevilla asiakkailla,
- 3) hinnastossa olevat toimitusvelvollisuustuotteet ovat pääsääntöisesti vapaavalintaisia kaikille kyseisellä alueella oleville asiakkaille ja
- 4) tuotteeseen tehdään vain toistaiseksi voimassa olevia sähkönmyyntisopimuksia.

Lisäksi Energiavirasto toteaa, että 28.6.2023 annettu päätös (dnro 1998/040202/2022, 52/040202/2023, 392/040202/2023) on ensimmäisen päätös koskien sähkömarkkinalain 67 §:n 1 momentissa säädettyä kohtuullista hintaa.

Energiaviraston aiempi maakaasumarkkinalain mukainen ratkaisukäytäntö

Energiavirasto toteaa, että maakaasun vähittäismyyjän toimitusvelvollisuudesta säädetään maakaasumarkkinalain (587/2017) 44 §:ssä. Aiemmin voimassa olleen maakaasumarkkinalain (508/2000) 4 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan maakaasuverkossa määräävässä markkina-asemassa olevan maakaasun myyjän on toimitettava maakaasua kohtuulliseen hintaan verkkoon liittyneen asiakkaan sitä pyytäessä, jos asiakkaalla ei ole muita taloudellisesti kilpailukykyisiä vaihtoehtoja maakaasun hankkimiseksi maakaasuverkon kautta (toimitusvelvollisuus).

Energiavirasto on soveltanut sittemmin kumotun maakaasumarkkinalain 4 luvun 1 §:ää antamissaan ratkaisuissaan 22.12.2017 (dnro 887/520/2010) ja 28.12.2017 (dnro 349/420/2012). Energiaviraston päätökset koskivat toimitusvelvollisen maakaasun vähittäismyyjän hinnoittelun kohtuullisuutta vuosina 2014–2016. Kohtuullisuutta arvioitiin päätöksissä vuosien 2014–2016 maakaasun myyntiliiketoiminnan keskimääräisen liikevoittoprosentin perusteella. Päätöksissä

Energiavirasto katsoi, että 3,5 %:n liikevoittoa on pidettävä toimitusvelvollisen maakaasun vähittäismyyjän veloittaman hinnan kohtuullisuuden ylärajana.

Energiavirasto toteaa, että Suomessa maakaasumarkkinat ja sähkömarkkinat eroavat toisistaan. Edellä mainitut Energiaviraston päätökset maakaasun vähittäismyyntin toimitusvelvollisuushinnan kohtuullisuuden arvioinnista on annettu ennen maakaasumarkkinoiden avaamista kilpailulle 1.1.2020, jolloin maakaasuverkonhaltijoilla oli velvollisuus tarjota maakaasun siirtopalveluja maakaasun käyttäjille ja jälleenmyyjille, jotka kuluttavat tai myyvät maakaasua vähintään viisi miljoonaa kuutiometriä vuodessa ja jotka lisäksi kuuluvat etäluettavan maakaasunmittauksen piiriin. Kyseiset tuolloin voimassa olleet maakaasumarkkinat säännökset antoivat ainoastaan vaatimukset täyttävälle asiakkaille mahdollisuuden käydä keskenään maakaasukauppaa tukkumyyjältä ostetulla maakaasulla ns. jälkimarkkinoilla. Päätökset näin ollen liittyvät tilanteeseen, jossa maakaasun jakeluverkon toiminta-alueella sijaitsevat toimitusvelvollisuuden piirissä olevat loppukäyttäjät pystyivät käytännössä ostamaan maakaasua ainoastaan toimitusvelvolliselta maakaasun vähittäismyyjältä.

Maakaasumarkkinoiden avaamisen jälkeenkin maakaasumarkkinoilla on ollut huomattavasti vähemmän vähittäismyyjiä kuin sähkön vähittäismarkkinoilla. Maakaasumarkkinoiden avautumisesta huolimatta useilla alueilla Suomessa maakaasua toimittaa vain yksi yritys, eli loppukäyttäjillä ei käytännössä ole mahdollisuutta kilpailuttaa sopimustaan. Nykyisen maakaasumarkkinat 16 §:n mukaan maakaasuverkonhaltijaa koskevan siirtovelvollisuuden edellytyksenä on, että siirrettävän tai jaeltavan maakaasun verkkoon syötön ja verkosta oton mittaus on etäluentajärjestelmän piirissä. Siten maakaasun toimittajan vaihtaminen edellyttää loppukäyttäjältä etäluettavaa mittauksia. Suomessa maakaasumarkkinat sääntöön ei ole asetettu jakeluverkonhaltijoille velvoitetta asentaa etäluettavia mittalaitteita kaikille kaasun loppukäyttäjille ja mittalaitteiden asennus vaihtelee jakeluverkoittain. Siten useille maakaasun loppukäyttäjille tosiasialliset mahdollisuudet maakaasun toimittajan vaihtamiseksi ja vaihtoehdot toiseksi maakaasun toimittajaksi ovat rajalliset. Sähkön loppukäyttäjien osalta vastaavaa tietynlaiseen mittaukseen liittyvää edellytystä sähkön toimittajan vaihtamiseksi lainsäädäntö ei aseta, ja lisäksi sähkön loppukäyttäjien on kaikkialla Suomessa mahdollista ostaa sähköä useammalta eri vähittäismyyjältä.

Energiavirasto toteaa, että viraston aiemmat maakaasun toimitusvelvollista myyntihinnan kohtuullisuutta koskevat päätökset on tehty tilanteessa, jossa maakaasun vähittäismarkkinat ovat poikenneet merkittävästi nykyisistä sähkön vähittäismarkkinoista kilpailun avaamiseen ja markkinarakenteen osalta. Maakaasua koskevat päätökset on tehty tilanteessa, jossa jakeluverkoissa olevat maakaasun loppukäyttäjät eivät ole voineet kilpailuttaa kaasun toimittajaa ja jossa maakaasun vähittäismyyjän maakaasun myynti loppukäyttäjille on ollut toimitusvelvollista myyntiä. Näin ollen Energiavirasto katsoo, että aiemmin mainittua Energiaviraston maakaasun toimitusvelvollisen myyntihinnan kohtuullisuutta koskevissa päätöksissä käytettyä arviointimenetelmää ei voida soveltaa sähkömarkkinat 67 §:ää tulkittaessa.

Toimitusvelvollisuus

Sähkömarkkinalain 67 §:n 1 momentin mukaan vähittäismyyjän, jolla on huomattava markkinavoima jakeluverkonhaltijan vastuualueella, on toimitettava vastuualueella sähköä kohtuulliseen hintaan kuluttajille sekä muille loppukäyttäjille, joiden käyttöpaikka on varustettu enintään 3 x 63 ampeerin pääsulakkeilla tai joiden sähkönkäyttöpaikkaan ostetaan sähköä enintään 100 000 kilowattituntia vuodessa (toimitusvelvollisuus). Jos jakeluverkonhaltijan vastuualueella ei ole vähittäismyyjää, jolla on huomattava markkinavoima, on toimitusvelvollisuus sillä vähittäismyyjällä, jonka toimitetun sähkön määrällä mitattu markkinaosuus toimitusvelvollisuuden piirissä olevien loppukäyttäjien hankkimasta sähköstä on kyseisellä vastuualueella suurin.

Sähkömarkkinalain 67 §:n 2 momentin mukaan vähittäismyyjällä, jolla on toimitusvelvollisuus, on oltava julkiset sähkön myyntiehdot ja -hinnat sekä niiden määrittymisperusteet toimitusvelvollisuuden piirissä oleville loppukäyttäjille. Niissä ei saa olla kohtuuttomia eikä sähkökaupan kilpailua rajoittavia ehtoja. Kuluttajille suunnatut myyntiehdot on lisäksi esitettävä selkeällä ja ymmärrettävällä tavalla, eikä niihin saa sisältyä sopimusten ulkopuolisia esteitä kuluttajien oikeuksien toteutumiselle.

Sähkömarkkinalain säätämiseen johtaneen hallituksen esityksen (HE 20/2013 vp.) yksityiskohtaisten perustelujen mukaan sähkön vähittäismyyjällä katsotaan olevan huomattava markkinavoima kyseisen jakeluverkonhaltijan vastuualueella, jos sillä markkina-analyysin perusteella havaitaan olevan kyseisellä alueella sellaista taloudellista vaikutusvaltaa, jonka turvin se voi toimia huomattavassa määrin riippumattomana kilpailijoista, kuluttajista ja muista toimitusvelvollisuuden piiriin kuuluvista sähkönkäyttäjistä. Säännöksessä tarkoitettu huomattava markkinavoima poikkeaa kyseisen hallituksen esityksen mukaan kilpailulaissa tarkoitettua määräävästä markkina-asemasta siinä, ettei huomattavan markkinavoiman yrityksen aseman tarvitse olla kyseisellä alueella toiminnassaan samassa määrin riippumaton kilpailijoistaan tai asiakkaistaan kuin määräävän markkina-aseman yritys olisi.

Edellä mainitun hallituksen esityksen yksityiskohtaisten perustelujen mukaan toimitusvelvollisuus on sähkön vähittäismyyjällä, jonka toimitetun sähkön määrällä mitattu markkinaosuus toimitusvelvollisuuden piirissä olevien sähkönkäyttäjien osalta on vastuualueella suurin, jos vastuualueella ei ole osoitettavissa huomattavan markkinavoiman vähittäismyyjää. Säännös on sähkömarkkinadirektiivin yleispalveluvelvoitteen täyttämiseksi välttämätön sen tilanteen varalta, että jollain vastuualueella ei olisi osoitettavissa huomattavan markkinavoiman vähittäismyyjää.

Sähkömarkkinalain (386/1995) alkuperäisen 1.5.1995 alkaen voimassa olleen toimitusvelvollisuutta koskevan 21 §:n 1 momentin mukaan määräävässä markkina-asemassa olevan sähkön vähittäismyyjän on toimitettava sähköä kohtuulliseen hintaan asiakkaan sitä pyytäessä, jos asiakkaalla ei ole muita taloudellisesti kilpailukykyisiä sähkönhankintamahdollisuuksia sähköverkon kautta (toimitusvelvollisuus). Kyseistä lainkohtaa muutettiin lailla sähkömarkkinalain muuttamisesta (466/1999), minkä jälkeen 1.9.1999 lähtien toimitusvelvollisuudesta säädettiin sähkömarkkinalain 21 §:ssä, jonka 1 momentin mukaan määräävässä markkina-asemassa jakeluverkonhaltijan vastuualueella olevan sähkön vähittäismyyjän on toimitettava sähköä kohtuulliseen hintaan asiakkaan sitä pyytäessä, jos

asiakkaalla ei ole muita taloudellisesti kilpailukykyisiä sähköhankintamahdollisuuksia sähköverkon kautta (toimitusvelvollisuus).

Kumotun sähkömarkkinalain (386/1995) säätämiseen johtaneen hallituksen esityksen yksityiskohtaisissa perusteluissa (HE 138/1994 vp.) todetaan toimitusvelvollisuuden osalta, että vähittäismyyjällä, joka yleisesti markkinoi tietyllä alueella sähköä asiakkaille, joilla ei ole yleensä mahdollisuutta ostaa sähköä muilta myyjiltä, on velvollisuus toimittaa sähköä näille sähkökäyttäjille (toimitusvelvollisuus). Kyse on siis myyntivelvollisuudesta. Myyjä on tällöin yleensä monopoliasemassa tai vähintäänkin kilpailunrajoituksista annetun lain 3 §:ssä tarkoitetulla tavalla määrävässä markkina-asetuksessa kyseisen kuluttajaryhmän kannalta. Sähkön hinnan on oltava toimitusvelvollisuuden piirissä oleville asiakkaille kohtuullista, eli sähkön hinnan tulee vastata mahdollisimman pitkälle näiden kuluttajien aiheuttamia kustannuksia. Kilpailun piirissä olevien asiakkaiden osalta vähittäismyyjällä olisi oikeus tapauskohtaiseen hinnoitteluun. Vähittäismyyjän hinnoittelun tulee kuitenkin olla sillä tavalla kustannusvastaavaa, ettei niiden asiakkaiden hinnoilla, joiden suhteen myyjä on määrävässä markkina-asetuksessa, tueta kilpailun piirissä olevia sähköasiakkaita.

Energiavirasto toteaa, että toimitusvelvollisuudesta säädettiin ensimmäisen kerran 1.6.1995 voimaantulleen sähkömarkkinalain 21 §:ssä. Ensimmäiset toimitusvelvollisuuden piirissä olevat sähkömyyntituotteet tulivat siten markkinoille jo vuonna 1995. Sähkön vähittäismarkkinat ovat kehittyneet ja muuttuneet merkittävästi kuluneen yli 25 vuoden aikana, kun kilpailu markkinoilla on lisääntynyt niin, että nykyään käytännössä kaikilla toimitusvelvollisuuden piirissä olevilla loppukäyttäjillä on tarjolla useita kilpailevia sähkömyyntisopimuksia ja siten halutessaan mahdollisuus hankkia sähkömyyntisopimus myös kilpailluilta sähkön vähittäismarkkinoilta. Myös esimerkiksi vaihtuvahintaiset pörssihintaan sidotut sähkömyyntisopimukset, joita ei vielä vuonna 1995 ollut lainkaan markkinoilla, ovat yleistyneet.

Energiavirasto toteaa, että toimitusvelvollinen myyjä voi lähtökohtaisesti itse määrittää, minkä tuotteen tai mitkä tuotteet se katsoo toimitusvelvollisiksi sähkön myyntituotteiksi, joita myyjä tarjoaa uusina sähkömyyntisopimuksina toimitusvelvollisuuden piirissä asiakkaille sen jakeluverkonhaltijan vastuualueella, jossa myyjällä on toimitusvelvollisuus (toimitusvelvollisuustuotteet). Edelleen Energiavirasto toteaa, että toimitusvelvollisella sähkön vähittäismyyjällä voi olla tarjolla toimitusvelvollisuustuotteiden rinnalla myös muita vähittäismyyntituotteita, joita se tarjoaa myös toimitusvelvollisuuden piirissä oleville asiakkaille.

Mikäli myyjällä on tarjolla useampi toimitusvelvollisuustuote, niin kyseisissä tuotteissa ei saa olla perusteettomia rajoituksia tai ehtoja, jotka rajaavat samankaltaisten toimitusvelvollisuuden piirissä olevien asiakkaiden valinnan mahdollisuuksia. Energiavirasto katsoo, että toimitusvelvollisuustuotteiden tulee olla kaikkien kyseisen jakeluverkonhaltijan vastuualueella olevien toimitusvelvollisuuden piirissä olevien loppukäyttäjien vapaasti valittavissa.

Toimitusvelvollisen myyjän määrittäminen

Energiavirasto toteaa, että asiassa on ensiksi selvitettävä, onko, ja millä jakeluverkonhaltijan verkkoalueella Forssan Energia Oy:llä (sulautunut 30.6.2024 Sallila

Energia Oy:öön) on toimitusvelvollisuus. Sähkömarkkinalain 67 §:n 1 momentin mukaan toimitusvelvollisuus on sillä myyjällä, jolla on jakeluverkonhaltijan verkkoalueella huomattava markkinavoima tai, jos tällaista myyjää ei ole, sillä myyjällä, jonka toimitetun sähkön määrällä mitattu markkinaosuus toimitusvelvollisuuden piirissä olevien loppukäyttäjien hankkimasta sähköstä on kyseisellä vastuualueella suurin.

Energiavirasto toteaa, että sähkömarkkinalainsäädännön perusteella kullakin jakeluverkonhaltijan vastuualueella on toimitusvelvollisuus kerrallaan ainoastaan yhdellä sähkön vähittäismyyjällä. Lisäksi samalla vähittäismyyjällä voi olla toimitusvelvollisuus yhden tai useamman jakeluverkonhaltijan vastuualueella tai kyseisellä vähittäismyyjällä ei ole toimitusvelvollisuutta minkään jakeluverkonhaltijan vastuualueella.

Sähkömarkkinalain säätämiseen johtaneen hallituksen esityksen (HE 20/2013 vp) yksityiskohtaisten perustelujen mukaan sähkön vähittäismyyjällä katsotaan olevan huomattava markkinavoima kyseisen jakeluverkonhaltijan vastuualueella, jos sillä markkina-analyysin perusteella havaitaan olevan kyseisellä alueella sellaista taloudellista vaikutusvaltaa, jonka turvin se voi toimia huomattavassa määrin riippumattomana kilpailijoista, kuluttajista ja muista toimitusvelvollisuuden piiriin kuuluvista sähkönkäyttäjistä. Säännöksessä tarkoitettu huomattava markkinavoima poikkeaa kyseisen hallituksen esityksen mukaan kilpailulaissa tarkoitettua määrävistä markkina-asemasta siinä, ettei huomattavan markkinavoiman yrityksen aseman tarvitse olla kyseisellä alueella toiminnassaan samassa määrin riippumaton kilpailijoistaan tai asiakkaistaan kuin määrävän markkina-aseman yrityksen olisi.

Energiavirasto toteaa, että hallituksen esitys tai muut lain esityöt eivät tarkemmin määrittele, millä kriteereillä huomattavaa markkinavoimaa tulisi tässä yhteydessä arvioida. Energiavirasto katsoo, että asiassa voidaan siten ottaa huomioon muiden toimialojen huomattavan markkinavoiman arviointia koskevat ohjeistukset. Muun muassa sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) 52 §:ssä on säädetty, että Liikenne- ja viestintäviraston on kilpailutilanteen selvittämiseksi tehtävä merkityksellisiksi määritellyistä tukku- ja vähittäismarkkinoista säännöllisin väliajoin markkina-analyysi. Säännöksen mukaan Liikenne- ja viestintäviraston on markkina-analyysia tehdessään otettava mahdollisimman tarkasti huomioon komission markkina-analyysia ja huomattavan markkinavoiman arviointia koskevat suuntaviivat. Euroopan komissio on antanut tiedonannon (2018/C 159/01) suuntaviivat markkina-analyysia ja huomattavan markkinavoiman arvioimista varten sähköisiä viestintäverkkoja ja -palveluja koskevassa EU:n sääntelyjärjestelmässä.

Komission suuntaviivojen kohdan 54 mukaan yrityksen markkinavoimaa arvioitaessa on tärkeää ottaa huomioon yrityksen markkinaosuus ja sen kilpailijat sekä mahdollisten kilpailijoiden keskipitkällä aikavälillä aiheuttama paine. Markkinaosuudet voivat antaa kansallisille sääntelyviranomaisille alustavan käsityksen markkinoiden rakenteesta ja markkinoilla toimivien operaattoreiden suhteellisesta merkityksestä. Edelleen komission suuntaviivojen kohdan 55 mukaan vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan erittäin suuri markkinaosuus – yli 50 prosenttia – joka yrityksellä on ollut jo pidemmän aikaa, on jo sellaisenaan osoitus määrävän aseman olemassaolosta, ellei ole kyse poikkeuksellisista olosuhteista. Suuntaviivojen kohdan 57 mukaan, jos markkinaosuus on suuri mutta alle 50 prosentin kynnyksarvon,

huomattavan markkinavoiman arvioinnissa olisi käytettävä markkinoiden muita keskeisiä rakenteellisia ominaispiirteitä.

Suuntaviivojen kohdassa 58 on esitetty, että muun muassa seuraavia kriteerejä voidaan käyttää mitattaessa yrityksen markkinavoimaa, jonka turvin se voisi toimia huomattavassa määrin kilpailijoistaan, asiakkaista ja kuluttajista riippumattomasti:

- markkinoille pääsyn esteet,
- laajentumisen esteet.
- yrityksen absoluuttinen ja suhteellinen koko,
- vaikeasti toisinnettavan infrastruktuurin hallinta,
- tekninen ja kaupallinen etulyöntiasema tai paremmuus,
- tasapainottavan neuvotteluvoiman puuttuminen tai heikkous,
- helppo tai etuoikeutettu mahdollisuus hyödyntää pääomamarkkinoita ja rahoituslähteitä,
- tuotteiden/palveluiden monipuolisuus (esimerkiksi tuote- tai palveluyhdistelmät),
- mittakaavaedut,
- tuotevarioinnin edut,
- suorat tai epäsuorat verkostovaikutukset,
- vertikaalinen integraatio,
- pitkälle kehittynyt jakelu- ja myyntiverkosto,
- pitkäaikaisten ja kestävien käyttöoikeussopimusten tekeminen,
- sellaisten sopimussuhteiden solmiminen muiden markkinatoimijoiden kanssa, jotka voivat johtaa markkinoiden sulkeutumiseen,
- potentiaalisen kilpailun puuttuminen.

Edelleen suuntaviivojen kohdan 58 mukaan minkään kohdassa esitetyn kriteerin täyttyminen ei välttämättä yksinään riitä perusteeksi huomattavan markkinavoiman toteamiselle. Tällaisen toteamuksen on perustuttava eri tekijöiden yhdistelmään.

Energiaviraston 1.9.2022 ja 4.4.2023 Fingrid Datahub Oy:ltä saamien tietojen mukaan Forssan Energia Oy (sulautunut 30.6.2024 Sallila Energia Oy:öön) on toiminut sähkön toimitusvelvollisena vähittäismyyjänä Forssan Verkkopalvelut Oy:n alueella.

Energiavirasto toteaa, että sähkömarkkinalain 67 §:ää sovellettaessa tarkasteltava markkina on rajattava siten, että se koskee sähkön vähittäismyyntiä

toimitusvelvollisuuden piirissä oleville Forssan Verkkopalvelut Oy:n alueella. Tarkasteltavana kysymyksenä on tällöin, onko millään sähkön vähittäismyyjällä todettavissa huomattavaa markkinavoimaa sähkön vähittäismyynnissä toimitusvelvollisuuden piirissä oleville asiakkaille kyseisten jakeluverkonhaltijoiden vastuualueella. Energiavirasto on huomattavaa markkinavoimaa arvioidessaan ottanut huomioon edellä mainitun komission tiedoksiannon.

Energiavirasto toteaa, että komission suuntaviivojen kohdan 55 mukaan yli 50 prosentin markkinaosuutta, joka yrityksellä on ollut jo pidemmän aikaa, voidaan sellaisenaan pitää osoituksena määräävän ja näin ollen myös huomattavan markkina-aseman olemassaolosta.

Sähkömarkkinalain 67 §:n 1 momentin mukaisen jakeluverkonhaltijan vastuualueen toimitusvelvollisen vähittäismyyjän määrittelemiseksi Energiavirasto on pyytänyt Forssan Verkkopalvelut Oy:ltä lausunnon. Energiavirasto on pyytänyt jakeluverkonhaltijaa ilmoittamaan, mikä sähkön vähittäismyyjä toimittaa kyseisellä vastuualueella suurimman määrän sähköä kuluttaja-asiakkaille ja muille loppukäyttäjille, joiden käyttöpaikka on varustettu enintään 3 x 63 A pääsulakkeilla tai joiden käyttöpaikkaan ostetaan sähköä enintään 100 000 kWh vuodessa. Lisäksi Energiavirasto on pyytänyt ilmoittamaan, kuinka suuren prosenttiosuuden kyseinen myynti muodostaa kaikesta vastuualueen kyseiselle asiakasryhmälle toimitetusta sähköstä. Edellä mainitut tiedot on pyydetty toimittamaan kyseisen vastuualueen 3–5 suurimman vähittäismyyjän osalta eriteltynä.

Forssan Verkkopalvelut Oy on 27.2.2023 Energiavirastoon saapuneessa lausunnossaan ilmoittanut, että sen vastuualueella suurimman määrän sähköä kuluttaja-asiakkaille ja muille loppukäyttäjille, joiden käyttöpaikka on varustettu enintään 3 x 63 A pääsulakkeilla tai joiden käyttöpaikkaan ostetaan sähköä enintään 100 000 kWh vuodessa toimittaa Forssan Energia Oy (sulautunut 30.6.2024 Sallila Energia Oy:öön). Jakeluverkonhaltija on lisäksi lausunnossaan ilmoittanut vähittäismyyjien markkinaosuudet pyydetyllä tavalla Energiavirastolle.

Forssan Verkkopalvelut Oy:n Energiavirastolle toimittamien tietojen perusteella Forssan Energia Oy:n (sulautunut 30.6.2024 Sallila Energia Oy:öön) markkinaosuus mainitussa asiakasryhmässä kyseisellä jakeluverkkoalueella on yli 50 prosenttia, siinä missä markkinaosuudeltaan toiseksi suurimman yrityksen markkinaosuus on selvästi asianosaisen markkinaosuutta pienempi.

Forssan Energia Oy (sulautunut 30.6.2024 Sallila Energia Oy:öön) on myös itse antamassaan selvityksessä katsonut olevansa toimitusvelvollinen vähittäismyyjä Forssan Verkkopalvelut Oy:n vastuualueella.

Asiassa saadun selvityksen perusteella Energiavirasto katsoo, että Forssan Energia Oy:llä (sulautunut 30.6.2024 Sallila Energia Oy:öön) on huomattava markkina-voima Forssan Verkkopalvelut Oy:n vastuualueella toimitusvelvollisuuden piirissä olevien loppukäyttäjien osalta. Energiavirasto katsoo, että Forssan Energia Oy:llä (sulautunut 30.6.2024 Sallila Energia Oy:öön) on näin ollen toimitusvelvollisuus Forssan Verkkopalvelut Oy:n vastuualueella. Toimitusvelvollisena vähittäismyyjänä Forssan Energia Oy:llä (sulautunut 30.6.2024 Sallila Energia Oy:öön) on Forssan Verkkopalvelut Oy:n vastuualueilla velvollisuus tehdä sähkönmyyntisopimus

toimitusvelvollisuuden piiriin kuuluvien kuluttajien ja loppukäyttäjien kanssa ja toimittaa heille sähköä sähkömarkkinalain 67 §:n mukaisesti.

Toimitusvelvollisuustuotteet

Energiavirasto toteaa, että asiassa on selvitettävä, mitkä ovat Forssan Energia Oy:n (sulautunut 30.6.2024 Sallila Energia Oy:öön) toimitusvelvollisuustuotteet, joita koskevat sähkömarkkinalaissa säädetyt toimitusvelvollista vähittäismyyntiä ja toimitusvelvollisuussopimuksia koskevat velvoitteet.

Energiavirasto toteaa, että asiassa saadun selvityksen mukaan Forssan Energia Oy (sulautunut 30.6.2024 Sallila Energia Oy:öön) on tarjonnut tarkastelujakson 1.1.2022–30.4.2023 aikana kolmea toimitusvelvollisuustuotetta, jotka ovat olleet tarjolla koko tarkastelujakson ajan: ForE-Forssa, yleis -, ForE-Forssa, kausi - ja ForE-Forssa, aika -tuotteita. Forssan Energia Oy (sulautunut 30.6.2024 Sallila Energia Oy:öön) on toimittanut Energiavirastolle selvityksen sopimusten lukumääristä.

Energiavirasto toteaa, että toimitusvelvollisella myyjällä on vapaus itse määrittää, minkä tuotteen tai mitkä tuotteet se katsoo toimitusvelvollisiksi sähkön myyntituotteiksi, joita myyjä tarjoaa sähkönmyyntisopimuksina toimitusvelvollisuuden piirissä asiakkaille sen jakeluverkonhaltijan vastuualueella, jossa myyjällä on toimitusvelvollisuus (toimitusvelvollisuustuotteet).

Energiavirasto toteaa, että sähkömarkkinalain 92 §:n 1 momentin mukaan vähittäismyyjä ei saa irtisanoa sähkönmyyntisopimusta, kun toimitusvelvollisuuden piiriin kuuluva loppukäyttäjä on kuluttaja. Toimitusvelvollisuuden piirissä olevan muun sähkönmyyntisopimuksen vähittäismyyjä saa irtisanoa vain, jos sopimuksen pitäminen voimassa on lainsäädännön muutoksen tai olosuhteiden olennaisen muutoksen takia hänen kannaltaan kohtuutonta. Sähkömarkkinalain 92 §:n 2 momentin mukaan sähkönmyyntisopimuksen irtisanomisaika on loppukäyttäjälle kaksi viikkoa ja vähittäismyyjälle kolme kuukautta. Toimitusvelvollisuuden ulkopuolella olevan sopimuksen irtisanomisaika on vähittäismyyjälle kaksi viikkoa.

Sähkömarkkinalain 92 §:n 3 momentin mukaan, jos kuluttajan kanssa on tehty määräaikainen sähkönmyyntisopimus kahta vuotta pitemmäksi ajaksi, kuluttaja saa kahden vuoden kuluttua irtisanoa sopimuksen samalla tavalla kuin toistaiseksi voimassa olevan sopimuksen. Kyseisen pykälän 1 ja 2 momentin säännöksistä ei saa poiketa toimitusvelvollisuuden piirissä olevan loppukäyttäjän vahingoksi. Sähkömarkkinalain 85 §:n 1 momentin mukaan sähkömarkkinalain 92 §:n säännöksistä ei saa sopimuksin poiketa kuluttajan vahingoksi.

Energiavirasto toteaa, että sähkömarkkinalain 67 ja 92 § sisältävät useita toimitusvelvolliseen myyjään kohdistuvia velvoitteita suhteessa niiden toimitusvelvollisuuden piirissä oleviin asiakkaisiin, toisin sanoen pykälästä on johdettavissa näille asiakkaille tiettyjä lakisääteisiä oikeuksia. Lain 67 §:n mukaan myyjän on esimerkiksi toimitettava toimitusvelvollisuuden piirissä oleville loppukäyttäjille sähköä kohtuulliseen hintaan ja 92 §:n mukaan myyjä ei voi irtisanoa toimitusvelvollisuuden piirissä olevaa kuluttaja-asiakkaan sopimusta.

Energiavirasto katsoo, että ForE-Forssa, yleis -, ForE-Forssa, kausi - ja ForE-Forssa, aika -tuotteille toimitusvelvollisuuden piirissä tehdyt sopimukset ovat toimitusvelvollisia sopimuksia niin kauan kuin kyseiset sopimukset ovat voimassa.

Toimitusvelvollisen tuotteen hinnan kohtuullisuus

Energiavirasto toteaa, että sähkömarkkinalain 67 §:n 1 momentin mukaan toimitusvelvollisen vähittäismyyjän on toimitettava jakeluverkonhaltijan vastuualueella sähköä kohtuulliseen hintaan kuluttajille sekä muille loppukäyttäjille, joiden käyttöpaikka on varustettu enintään 3 x 63 ampeerin pääsulakkeilla tai joiden sähkönkäyttöpaikkaan ostetaan sähköä enintään 100 000 kilowattituntia vuodessa.

Sähkömarkkinalain säätämiseen johtaneen hallituksen esityksen (HE 20/2013 vp) yleisperustelujen mukaan kuluttajien ja pienten sähkönkäyttäjien sähkön saannin varmistamiseksi on säädetty toimitusvelvollisuudesta. Toimitusvelvollisuudella tarkoitetaan velvollisuutta toimittaa tietyssä jakeluverkossa sähköä kuluttajille ja muille pienille sähkönkäyttäjille yleisesti sovellettavilla julkisilla ehdoilla ja kohtuulliseen hintaan. Toimitusvelvollisuus koskee sähkön vähittäismyyjää, jolla on huomattava markkinavoima jakeluverkonhaltijan vastuualueella.

Sähkömarkkinalain säätämiseen johtaneen hallituksen esityksen (HE 20/2013 vp) yksityiskohtaisten perustelujen mukaan ehdotettu pykälä vastaa asialliselta sisällöltään voimassa olevan sähkömarkkinalain 21 §:ää. Energiavirasto toteaa, että hallituksen esityksen yksityiskohtaisissa perusteluissa ei avata hinnan kohtuullisuuden määritelmää tarkemmin, vaan toistetaan 67 §:n 1 momentin teksti. Toimitusvelvollisuus koskee kaikkia sen piirissä olevia sähkönkäyttäjiä siitä riippumatta, onko näillä mahdollisuus hankkia sähköä muilta kuin toimitusvelvolliselta sähkönmyyjältä. Toimitusvelvollinen vähittäismyyjä saisi tarjota asiakkailleen sähköä myös julkisista ehdoista poikkeavilla ehdoilla, sillä myös toimitusvelvollisuuden piirissä olevat asiakkaat olisivat oikeutettuja kilpailuttamaan sähkön ostonsa. Toimitusvelvollisella sähkönmyyjällä tulisi olla mahdollisuus osaltaan vastata muiden sähkönmyyjien kilpailuun. Toimitusvelvollisella vähittäismyyjällä tulee olla toimitusvelvollisuuden piirissä oleville asiakkaille julkiset vähittäismyyntiehdot ja -hinnat sekä niiden määräytymisperusteet, joilla asiakkaat saavat ostaa vähittäismyyjältä sähköä. Toimitusvelvollisuustariffeilla myytävän sähkön hinnoittelun tulee lisäksi olla kohtuullista.

Energiavirasto katsoo, että toimitusvelvollisella myyjällä ei lähtökohtaisesti ole velvoitetta myydä sähköä toimitusvelvollisuuden piirissä oleville asiakkailleen tappiolla. Sähkömarkkinalainsäädännön lähtökohtana on, että sähkön vähittäismyyntitoiminta on avattu kilpailulle, jolloin vähittäismyyjät kilpailevat keskenään ja asettavat tuotteidensa hinnat ja ehdot vapaasti markkina- ja kilpailutilanteen mukaan. Lisäksi sähkön vähittäismyynti on yritystoimintaa, jonka tulisi olla kannattavaa liiketoimintaa sen jatkamisen kannalta. Sähkön vähittäismyyntitoiminnan harjoittaminen ei ole luvanvaraista eikä lainsäädäntö edellytä vähittäismyyntiä harjoittavalta yritykseltä pääomaa tai muun liiketoiminnan harjoittamista, jotta yritys voisi tarvittaessa kattaa toimitusvelvollisessa vähittäismyynnissä syntyneet tappiot.

Edelleen Energiavirasto katsoo, ettei sähkömarkkinalain 67 §:ssä tarkoitetun kohtuullisen hinnan voida katsoa tarkoittavan jotain tiettyä, esimerkiksi markkinatilanteesta riippumatonta kiinteää hintaa, jolla kaikkien toimitusvelvollisten myyjien tulisi myydä sähköä toimitusvelvollisuuden piirissä oleville loppukäyttäjille.

Lainsäädännössä ei ole otettu tarkemmin kantaa, miten sähkömarkkinalain 67 §:n mukaista toimitusvelvollisuushinnan kohtuullisuutta tulee arvioida. Energiavirasto

katsoo, että toimitusvelvollisen sähkönmyyntituotteen kohtuullista hintaa voidaan arvioida kahdesta eri näkökulmasta. Ensinnäkin hinnan kohtuullisuutta voidaan arvioida sen perusteella, vastaako toimitusvelvollisuusasiakkailta veloitettu hinta myyjälle aiheutuneita kustannuksia. Toinen vaihtoehto on arvioida, perustuuko myyjän toimitusvelvollisuusasiakkailta veloittama hinta markkinapohjaiseen hinnoitteluun.

Energiavirasto toteaa, että kustannuksiin sidotussa mallissa määritetään kohtuullinen tuottotaso riippuen toiminnan kustannuksista. Kohtuullisen tuottotason eli esimerkiksi liikevoittoprosentin tulisi lähtökohtaisesti vastata vertailukelpoisen kilpailun liiketoiminnan tuottotasoa. Mallia käytetään kohtuullisen hinnan arviointiin erityisesti ei-kilpailluilla toimialoilla, joilla tarvitaan hintasääntelyä hintojen ja tuottotason pitämiseksi kilpailullisella tasolla. Kohtuullisuuden arviointi tehtäisiin vertaamalla yhtiön toimitusvelvollisen myynnin todellisia kustannuksia ja tuottoa vertailtavaan markkinaehtoisen liiketoiminnan kustannuksiin ja tuottoihin. Hinta olisi kohtuullinen, mikäli toimitusvelvollisuusmyynnistä saatu tuotto vastaisi vertailukelpoisesta markkinaehtoisesti toimivasta liiketoiminnasta saatua tuottoa. Lopullisen kohtuullisen tuottotason arvioinnissa olisi lisäksi huomioitava toimitusvelvollisen myynnin riskit suhteessa vertailtavaan kilpailtuun liiketoimintaan, yhtiökohtaiset erityispiirteet sekä tuottotason perusteena olevien kustannusten oikeellisuus.

Markkinaehtoisen hinnoittelun mallissa hinnan kohtuullisuus määritellään suhteessa johonkin vertailukelpoiseen markkinaehtoiseen hintaan. Tässä mallissa yhtiön tuottotasoa ei rajoiteta, vaan kohtuullinen hinta asetetaan kilpailun markkinan määrittämälle tasolle, johon yksittäisen tuotteen hintaa voidaan verrata. Hinta on kohtuullinen, mikäli se vastaa markkinaehtoista hintaa. Markkinaehtoisen hinnoittelun mallissa käytännössä määritetään kullekin toimitusvelvollisuustuotteelle vastaavien kilpailuttujen tuotteiden perusteella markkinahintataso, jonka allittavat hinnat ovat kohtuullisia. Lopullisessa kohtuullisen hinnan arvioinnissa on tämän lisäksi otettava huomioon mahdolliset mm. liiketoimintariskeihin liittyvät erot toimitusvelvollisen ja markkinaehtoisen myynnin välillä.

Energiaviraston valitsema malli toimitusvelvollisuustuotteiden kohtuullisen hinnan arvioimiseksi

Energiavirasto toteaa, että kilpailun piirissä olevat sähkömarkkinat ovat laajentuneet merkittävästi siitä, kun toimitusvelvollisuustuotteiden hinnan sääntelystä on alun perin säädetty. Sähkön vähittäishinnat muodostuvat nykyään kilpaillulla markkinalla, joka estää tehokkaasti hintojen nousua kilpailullista tasapainoa korkeammalle. Toimitusvelvollisuustuotteiden hinnan sääntelyn on määrä suojata kuluttajia, jotka eivät pysty kilpailuttamaan sähkösopimustaan, mutta kilpailullisten markkinoiden laajenemisen myötä tämä edustaa yhä pienempää osuutta solmituista sähkösopimuksista. Toimitusvelvollisuustuotteiden kohtuullisen hinnan arviointimenetelmää harkittaessa on myös huomioitava toimitusvelvollisen vähittäismyynnin suhde kilpailtuun vähittäismyyntiin.

Sähkömarkkinalain 67 §:n 1 momentin mukaan toimitusvelvollisuuden piiriin kulumista ei rajaa se, onko loppukäyttäjällä mahdollisuus kilpailuttaa sähkön hankintaansa ja onko hänelle tarjolla muita kilpailukykyisiä vaihtoehtoja sähkön hankintasopimukseksi. Kuluttajilla ja muilla loppukäyttäjillä, joiden käyttöpaikka on varustettu enintään 3 x 63 ampeerin pääsulakkeilla tai joiden sähkönkäyttöpaikkaan

ostetaan sähköä enintään 100 000 kilowattituntia vuodessa, on näin ollen halutesaan oikeus tehdä sähkön myyntisopimus toimitusvelvollisen vähittäismyyjän kanssa hänen tarjoamallaan toimitusvelvollisuustuotteella. Tämä mahdollistaa ensinnäkin sen, että toimitusvelvollisuuden piirissä olevat loppukäyttäjät voivat halutessaan tehdä sähkön myyntisopimuksen muun kuin toimitusvelvollisen vähittäismyyjän kanssa ja siirtyä ns. kilpailun piiriin, ja toisaalta myös sen, että he voivat aina halutessaan ilman erityistä syytä palata takaisin ja tehdä toimitusvelvollisuussopimuksen toimitusvelvollisen myyjän kanssa. Energiavirasto katsoo, että tällöin toimitusvelvollisuustuotteet kilpailevat muiden kilpailun piirissä tarjottujen sähkön vähittäismyyntisopimusten kanssa. Toimitusvelvollisuustuotteet ovat siten toimitusvelvollisuuden piirissä oleville loppukäyttäjille eräänlainen viimesijainen vaihtoehto, jonka mukaisen sopimuksen ne voivat aina tehdä, mikäli ne mistä tahansa syystä eivät halua valita jotain muuta sähkön toimittajaa tai tehdä sopimusta toimitusvelvollisen myyjän tarjoamalle muulle sähkön myyntituotteelle.

Toimitusvelvollisuustuotteeksi on usein nimetty yksi tai useampia toimitusvelvollisen myyjän yleisesti tarjolla olevista markkinaehtoisista tuotteista, jolloin niiden hinta määräytyy markkinaehtoisesti ja pysyy myös ilman sääntelyä lähellä kilpailullista tasapainohintaa.

Energiavirasto toteaa edelleen, että sähkömarkkinoiden laajentumisen myötä myös toimijoiden loppukäyttäjille hankkiman sähkön järjestymistavat ovat monimuotoistuneet. Osa sähkönmyyjistä tuottaa edelleen itse sähköä, kun taas osa ostaa kaiken loppukäyttäjille myymänsä sähkön tukkumarkkinalta. Jotkin yhtiöt ovat myös erottaneet tuotannon ja myynnin konsernin sisällä kahteen liiketoiminnallisesti erilliseen toimintoon. Energiavirasto toteaa, että sähkömarkkinalainsäädäntö ei edellytä, että konsernissa tai yhtiössä olevan sähkön tuotantotoiminnan olisi myytävä tuottamansa sähkö suoraan konsernissa tai yhtiössä olevalle sähkön myyntitoiminnalle tai että myynnin olisi tapahduttava omakustannehintaan tai johonkin muuhun kuin markkinahintaan. Sähkön tuottajilla ja sähköyhtiöiden tuotantotoiminnoilla on vapaus päättää, myyvätkö ne tuottamansa sähkön esimerkiksi tukkumarkkinoille vai myyvätkö ne sen kahdenvälisellä sopimuksella jollekin loppukäyttäjälle tai sähkön vähittäismyyjälle. Lisäksi tuottaja voi vapaasti sopia, millä hinnalla kahdenvälisissä sopimuksissa sähkö myydään.

Erot sähkön hankinnan järjestymistavoissa vaikuttavat siihen, millä hinnalla sähkön vähittäismyyjät voivat myydä sähköä. Energiavirasto toteaa, että vaikka osa yhtiöistä voi myydä ja on myynyt sähköä loppukäyttäjille alle markkinahinnan, yhtäkään toimitusvelvollista vähittäismyyjää ei sähkömarkkinalain perusteella voida velvoittaa tällaiseen toimintaan. Näin ollen kohtuullisen hinnan sitominen toimijan kustannuksiin on haastavaa, sillä kustannukset vaihtelevat toimijasta riippuen. Tällöin myös loppukäyttäjien maksama hinta sähköstä voisi vaihdella merkittävästi riippuen siitä, kenen myyjän toimitusvelvollisuuden piirissä he olisivat.

Energiavirasto toteaa, että sähkömarkkinalainsäädännön perusteella loppukäyttäjän kynnys vaihtaa sähköntoimittajaa ja valita kilpailtu sähkönsopimus on erittäin matala. Sähkömarkkinalainsäädäntö ei rajoita milloin ja kuinka usein loppukäyttäjä voi vaihtaa sähköntoimittajaansa. Ainoat rajoitukset liittyvät loppukäyttäjän voimassa olevaan määräaikaiseen sähkönsopimukseen. Sähkömarkkinalain 26 §:n perusteella verkonhaltija ei myöskään saa periä erillistä maksua sähköntoimittajan vaihtamiseen liittyvistä suoritteistaan. Lisäksi sähkömarkkinalainsäädännön

perusteella sähkötoimittajan vaihtamisen edellyttämä tiedonvaihtoprosessi voi kestää enintään kaksi viikkoa.

Energiavirasto toteaa, että toimitusvelvollisuuden piirissä olevien sähkön loppukäyttäjien alhainen kynnyksen vaihtaa sähkötoimittajaansa sekä sähkön vähittäismyyntisopimuksia tarjoavien kilpailevien sähkön vähittäismyyjien määrä että sähkömarkkinan nykytilanne tukevat markkinaehtoisesta hinnoittelun mallin käyttämistä toimitusvelvollisten sähkönmyyntituotteiden hinnan kohtuullisuuden arvioinnissa. Toimitusvelvollisuustuotteiden hinta määräytyy markkinaehtoisesti, jolloin kustannuksiin sidottu hintasääntely ei ole tarpeellista ja saattaa jopa antaa virheellisen kuvan toimitusvelvollisuustuotteen hinnoittelusta. Kustannuksiin sidottuun malliin on vaikea sisällyttää olennaisia muutoksia markkinan toimintaympäristössä. Sähkökriisi on vaikuttanut esimerkiksi sähkön vähittäismyyntitoiminnan riskienhallintaan, jolla on perusteltuja vaikutuksia myös tuotteiden hintoihin ilman suoraa ja välttämätöntä vaikutusta toiminnan kustannuksiin.

Markkinaehtoisesta hinnoittelun mallia ei voitaisi käyttää hinnan kohtuullisuuden arviointiin, mikäli sähkökriisi olisi aiheuttanut markkinahäiriön, joka olisi yleisesti nostanut sähkön vähittäismarkkinan keskihinnan kohtuuttomalle tasolle. Energiavirasto toteaa, että vähittäismarkkinan keskimääräinen hinta voisi olla kohtuuton, mikäli se ylittäisi huomattavasti ja perusteetta sähkön tukkumarkkinahinnan tai mikäli vähittäishintojen keskimääräinen kehitys irtautuisi tukkumarkkinahintojen kehityksestä.

Energiavirasto toteaa, että sähkön pörssihinnan määräytyessä jatkuvasti markkinaehtoisesti tukkumarkkinoiden kysynnän ja tarjonnan perusteella, pörssisähkösovimusten hinnat ovat määritelmällisesti kohtuullisia, mikäli sähkönmyyjän veloitettava marginaali on kohtuullinen. Energiaviraston arvion mukaan myös muiden sopimustyyppien hinnat ja saatavuus ovat keskimäärin kehittyneet johdonmukaisesti tukkumarkkinan kehityksen mukaisesti.

Lisäksi Energiavirasto on verrannut muiden vähittäismyyntisopimusten markkinahinnan kehitystä tukkumarkkinoiden hintakehitykseen. Toistaiseksi voimassa olevien ja määräaikaisten kiinteähintaisten sopimusten kohdalla tukkumarkkinoiden hintakehitystä on tarkasteltu sekä spot-hinnan että johdannaismarkkinoiden futuurituotteiden hintakehityksen perusteella. Johdannaismarkkinoiden tuotteita käytetään tukkumarkkinahinnan referenssinä, koska riskien hallitsemiseksi vähittäismyyjät pyrkivät suojaamaan omat sähkön hankintakustannuksensa ostamalla etukäteen suojaustuotteita johdannaismarkkinoilta sille ajalle, jolla ne sitoutuvat myymään sähköä kiinteään hintaan. Arvioinnissa on käytetty vähittäismyyntituotteiden hinnan tyypilliselle kestolle verrannollisten futuurituotteiden hintoja kuten kvartaalihintoja. Analyysin perusteella keskimääräinen sähkön vähittäismarkkinahinta on seurannut hyvin tarkasti sähkön tukkumarkkinahintojen kehitystä.

Energiavirasto toteaa, että koska sähkön vähittäismarkkinahinnat ovat keskimäärin seuranneet sähkön tukkumarkkinahintojen kehitystä myös kriisiaikana, yksittäisten toimitusvelvollisuustuotteiden hinnan kohtuullisuutta voidaan arvioida markkinaehtoisesta hinnoittelun mallin mukaisesti vertaamalla sen hintaa vastaavan sopimustyyppien keskimääräiseen vähittäismarkkinahintaan. Yksittäisen toimitusvelvollisuustuotteen hinta voi olla kohtuuton, mikäli sen taso ylittää vertailukelpoisen markkinahinnan ja/tai sen hintakehitys poikkeaa yleisestä markkinahintojen kehityksestä.

Forssan Energia Oy:n (sulautunut 30.6.2024 Sallila Energia Oy:öön) toimitusvelvollisuustuotteiden hinnan kohtuullisuus

Asiassa saadun selvityksen mukaan Forssan Energia Oy:n (sulautunut 30.6.2024 Sallila Energia Oy:öön) toimitusvelvollisia tuotteita ovat olleet toistaiseksi voimassa olevat ForE-Forssa, yleis -, ForE-Forssa, kausi - ja ForE-Forssa, aika -tuotteet. Kyseisiin tuotteisiin tehdyt toimitusvelvollisuussopimukset ovat edellä esitetyin perustein Forssan Energia Oy:n (sulautunut 30.6.2024 Sallila Energia Oy:öön) toimitusvelvollisuuden piiriin kuuluvia sähkönmyyntisopimuksia, joiden hinnoittelun sähkömarkkinalain 67 §:n mukaista kohtuullisuutta Energiavirasto on toimivaltainen tutkimaan. Energiavirasto toteaa selvyyden vuoksi, että Energiavirasto arvioi ForE-Forssa, yleis -, ForE-Forssa, kausi - ja ForE-Forssa, aika -tuotteiden hinnoittelun kohtuullisuutta ainoastaan niiden asiakkaiden osalta, joilla on tämä tuote toimitusvelvollisuustuotteena.

Forssan Energia Oy (sulautunut 30.6.2024 Sallila Energia Oy:öön) on toimittanut Energiavirastolle ForE-Forssa, yleis -, ForE-Forssa, kausi - ja ForE-Forssa, aika -tuotteiden kilowattituntikohtaiset hinnat tarkastelujaksolta sisältäen kulloinkin voimassa olleen arvonlisäveron. Tuotteiden energiahinta tarkastelujakson 1.1.2022-30.4.2023 aikana sisältäen kulloinkin voimassa olleen arvonlisäveron¹ on ollut seuraava:

ForE-Forssa, yleis -tuote

1.1.2022 – 30.4.2022	7,56 snt/kWh
1.5.2022 – 31.8.2022	9,58 snt/kWh
1.9.2022 – 31.10.2022	17,25 snt/kWh
1.11.2022 – 30.11.2022	42,26 snt/kWh
1.12.2022 – 31.12.2022	37,49 snt/kWh
1.1.2023 – 31.1.2023	29,80 snt/kWh
1.2.2023 – 31.3.2023	19,85 snt/kWh
1.4.2023 – 30.4.2023	14,55 snt/kWh

Näiden lisäksi ForE-Forssa, yleis -tuotteesta on tarkastelujakson 1.1.2022-30.4.2023 aikana peritty kuukausikohtainen perusmaksu (sisältäen kulloinkin voimassa olleen arvonlisäveron):

1.1.2022 – 30.4.2022	3,03 €/kk
1.5.2022 – 30.11.2022	4,50 €/kk
1.12.2022 – 30.4.2023	3,99 €/kk

ForE-Forssa, aika -tuote

1.1.2022 – 30.4.2022	Päiväsähkö: 7,96 snt/kWh Yösähkö: 6,55 snt/kWh
1.5.2022 – 31.8.2022	Päiväsähkö: 9,68 snt/kWh Yösähkö: 8,28 snt/kWh

¹ Arvonlisävero on ollut 1.1.-30.11.2022 24 prosenttia ja 1.12.2022-30.4.2023 10 prosenttia.

1.9.2022 – 31.10.2022	Päiväsähkö: 18,39 snt/kWh Yösähkö: 15,73 snt/kWh
1.11.2022 – 30.11.2022	Päiväsähkö: 45,06 snt/kWh Yösähkö: 39,33 snt/kWh
1.12.2022 – 31.12.2022	Päiväsähkö: 39,92 snt/kWh Yösähkö: 34,89 snt/kWh
1.1.2023 – 31.1.2023	Päiväsähkö: 32,05 snt/kWh Yösähkö: 27,93 snt/kWh
1.2.2023 – 31.3.2023	Päiväsähkö: 21,35 snt/kWh Yösähkö: 18,60 snt/kWh
1.4.2023 – 30.4.2023	Päiväsähkö: 15,65 snt/kWh Yösähkö: 13,86 snt/kWh

Näiden lisäksi ForE-Forssa, aika -tuotteesta on tarkastelujakson 1.1.2022-30.4.2023 aikana peritty kuukausikohtainen perusmaksu (sisältäen kulloinkin voimassa olleen arvonlisäveron):

1.1.2022 – 30.4.2022	3,53 €/kk
1.5.2022 – 30.11.2022	4,50 €/kk
1.12.2022 – 30.4.2023	3,99 €/kk

ForE-Forssa, kausi -tuote

1.1.2022 – 30.4.2022	Talviarkipäivä: 8,46 snt/kWh Muu aika: 7,35 snt/kWh
1.5.2022 – 31.8.2022	Talviarkipäivä: 9,98 snt/kWh Muu aika: 8,28 snt/kWh
1.9.2022 – 31.10.2022	Talviarkipäivä: 19,05 snt/kWh Muu aika: 15,73 snt/kWh
1.11.2022 – 30.11.2022	Talviarkipäivä: 46,67 snt/kWh Muu aika: 39,33 snt/kWh
1.12.2022 – 31.12.2022	Talviarkipäivä: 41,40 snt/kWh Muu aika: 34,89 snt/kWh
1.1.2023 – 31.1.2023	Talviarkipäivä: 33,10 snt/kWh Muu aika: 27,93 snt/kWh
1.2.2023 – 31.3.2023	Talviarkipäivä: 22,05 snt/kWh Muu aika: 18,60 snt/kWh

1.4.2023 – 30.4.2023

Talviarkipäivä: 16,16 snt/kWh

Muu aika: 13,86 snt/kWh

Näiden lisäksi ForE-Forssa, kausi -tuotteesta on tarkastelujakson 1.1.2022-30.4.2023 aikana peritty kuukausikohtainen perusmaksu (sisältäen kulloinkin voimassa olleen arvonlisäveron):

1.1.2022 – 30.4.2022	3,53 €/kk
1.5.2022 – 30.11.2022	4,50 €/kk
1.12.2022 – 30.4.2023	3,99 €/kk

Energiavirasto toteaa, että toistaiseksi voimassa olleiden ForE-Forssa, yleis -, ForE-Forssa, kausi - ja ForE-Forssa, aika -tuotteiden hinnan kohtuullisuutta voidaan arvioida markkinaehtoisen hinnoittelun mallin mukaisesti vertaamalla niiden hintaa vastaavan sopimustyyppin keskimääräiseen vähittäismarkkinahintaan.

Energiavirasto on verrannut ForE-Forssa, yleis -, ForE-Forssa, kausi - ja ForE-Forssa, aika -tuotteiden hintaa ja hinnan kehitystä toistaiseksi voimassa olevien sopimusten markkinahinnan kehitykseen ajanjaksolla 1.1.2022-30.4.2023. Toistaiseksi voimassa olevien sopimusten markkinahinta on arvioitu Suomen 29 suurimman sähkönmyyjän Sähkön hintavertailu -palvelussa tarjoamien vertailukelpoisten toistaiseksi voimassa olevien sopimusten perusteella. Vertailuryhmä ei ole sisältänyt Forssan Energia Oy:tä.

Forssan Energia Oy (sulautunut 30.6.2024 Sallila Energia Oy:öön) on toimittanut Energiavirastolle selvityksen ForE-Forssa, yleis -, ForE-Forssa, kausi - ja ForE-Forssa, aika -tuotteiden hinnan muodostumisesta. Energiaviraston arvion mukaan tarkastelujakson 1.1.2022-30.4.2023 aikana Forssan Energia Oy:n (sulautunut 30.6.2024 Sallila Energia Oy:öön) toimitusvelvollisuustuotteiden hinnat ovat vastanneet vastaavien markkinatuotteiden hintaa ja hintakehitystä tarkastelujaksolla. Myös Forssan Energia Oy:n (sulautunut 30.6.2024 Sallila Energia Oy:öön) liikevaihto ja kannattavuus ovat kehittyneet markkinaolosuhteiden mukaan odotetulla tavalla.

Energiaviraston arvion mukaan Forssan Energia Oy:n toimitusvelvollisuustuotteiden hinnat ovat olleet markkinan halvimpien tuotteiden joukossa koko tarkastelujakson ajan. Forssan Energia Oy:n toimitusvelvollisuustuotteiden hinnat ovat nousseet tarkastelujakson aikana, mutta hinnoittelun taso on alittanut vastaavien tuotteiden hintojen yleistason tarkastelujaksolla. Markkinahinnat kääntyivät selvään nousuun syksyllä 2022 ja alkoivat laskea vasta vuoden 2023 alussa, samoin kuin Forssan Energia Oy:n toimitusvelvollisuustuotteiden hinnat.

Energiavirasto toteaa, että Forssan Energia Oy:n (sulautunut 30.6.2024 Sallila Energia Oy:öön) toimitusvelvollisuustuotteina tarjoamien tuotteiden hinnat ovat kehittyneet markkinahintojen mukaisesti. Forssan Energia Oy:n (sulautunut 30.6.2024 Sallila Energia Oy:öön) toimitusvelvollisuustuotteiden hinnoittelun taso on alittanut markkinahintojen yleistason.

Energiavirasto katsoo, että Forssan Energia Oy (sulautunut 30.6.2024 Sallila Energia Oy:öön) on menetellyt sähkömarkkinalain 67 §:n 1 momentin mukaisesti määrittellessään ForE-Forssa, yleis -, ForE-Forssa, kausi - ja ForE-Forssa, aika -

tuotteiden hinnan ajanjaksolla 1.1.2022-30.4.2023 niiden asiakkaiden osalta, joilla se on ollut toimitusvelvollisena tuotteena.

Tarkastelujaksolla tarjottujen toimitusvelvollisuustuotteiden myyntiehtojen ja -hintojen julkisuus sekä niiden ilmoittaminen Energiavirastolle

Sähkömarkkinalain 67 §:n 2 momentin mukaan vähittäismyyjällä, jolla on toimitusvelvollisuus, on oltava julkiset sähkön myyntiehdot ja -hinnat sekä niiden määräytymisperusteet toimitusvelvollisuuden piirissä oleville loppukäyttäjille. Niissä ei saa olla kohtuuttomia eikä sähkökaupan kilpailua rajoittavia ehtoja. Kuluttajille suunnatut myyntiehdot on lisäksi esitettävä selkeällä ja ymmärrettävällä tavalla, eikä niihin saa sisältyä sopimusten ulkopuolisia esteitä kuluttajien oikeuksien toteutumiselle.

Energiavirasto toteaa, että sähkömarkkinalain 67 §:n 2 momentin mukaan toimitusvelvollisilla myyjillä on oltava julkiset sähkön myyntiehdot ja -hinnat toimitusvelvollisuuden piirissä oleville asiakkailleen. Kyseisessä lainkohdassa tai sähkömarkkinalain säätämiseen johtaneessa hallituksen esityksessä (20/2013 vp) ei ole kuitenkaan tarkemmin avattu sitä, kuinka nämä tiedot olisivat esitettävä tai pidettävä julkisina.

Energiavirasto katsoo, että toimitusvelvollisia tuotteita koskevaa sähkömarkkinalain 67 §:n 2 momentin mukaista julkisuusvelvoitetta ei täyty se, että tuotetta koskevat sähkön myyntiehdot ja -hinnat sekä niiden määräytymisperusteet olisivat saatavilla ainoastaan puhelinmyynnissä tai esimerkiksi erikseen tätä asiakaspalvelusta tiedustelemalla. Energiavirasto katsoo, että toimitusvelvollista tuotetta koskevat sähkön myyntiehdot ja -hinnat sekä niiden määräytymisperusteet on oltava myyjän asiakaspalvelun lisäksi helposti saatavilla ja nähtävillä myös sähkömyyjien verkkosivuilla sekä muissa asiakaspalvelukanavissa siten, että toimitusvelvollisuuden piirissä oleva loppukäyttäjä saa tiedot niistä halutessaan vaivatta.

Forssan Energia Oy:n (sulautunut 30.6.2024 Sallila Energia Oy:öön) selvityksen mukaan sähkön myynti- ja sopimusehdot ovat olleet esillä yhtiön verkkosivuilla. Lisäksi sopimusehdot on toimitettu asiakkaille aina kirjallisen sopimusvahvistuksen yhteydessä, joka on lähetetty asiakkaan toivomalla tavalla joko postitse tai sähköpostilla. Toimitusvelvollisuustuotteiden hinnat ovat olleet nähtävillä Forssan Energia Oy:n (sulautunut 30.6.2024 Sallila Energia Oy:öön) verkkosivuilla, minkä lisäksi asiakas on saanut hinnat nähtäväkseen asioidessaan toimistolla. Selvityksen mukaan hinnat on kerrottu myös puhelimitse asiakkaille. Selvityksen mukaan verkkosivuilla ja asiakkaan ottaessa yhteyttä muulla tavoin on selvästi kerrottu, että kyseiset tuotteet ovat nimenomaan Forssan Energia Oy:n (sulautunut 30.6.2024 Sallila Energia Oy:öön) toimitusvelvolliset tuotteet.

Energiavirasto toteaa, että Forssan Energia Oy:n (sulautunut 30.6.2024 Sallila Energia Oy:öön) ForE-Forssa, yleis -, ForE-Forssa, kausi - ja ForE-Forssa, aika - tuotteilla on Forssan Energia Oy:n (sulautunut 30.6.2024 Sallila Energia Oy:öön) selvityksen perusteella ollut julkiset myyntiehdot ja -hinnat toimitusvelvollisuuden piirissä oleville asiakkaille tarkastelujaksolla 1.1.2022 - 30.4.2023.

Energiavirasto katsoo, että Forssan Energia Oy (sulautunut 30.6.2024 Sallila Energia Oy:öön) on menetellyt sähkömarkkinalain 67 §:n 2 momentin mukaisesti

pitäessään ForE-Forssa, yleis -, ForE-Forssa, kausi - ja ForE-Forssa, aika -tuotteiden myyntiehtdot ja -hinnat julkisina ajanjaksolla 1.1.2022 – 30.4.2023.

Tarkasteluajanjaksona voimassa olleen sähkömarkkinalain 68 §:n 1 momentin mukaan vähittäismyyjän, jolla on huomattava markkinavoima, tulee toimittaa 67 §:n 2 momentissa tarkoitetut vähittäismyyntiehtdot ja -hinnat sekä niiden määräytymisperusteet Energiavirastolle ennen niiden käyttöönottamista. Saman pykälän 2 momentin mukaan vähittäismyyjän tulee ilmoittaa Energiavirastolle tai tämän määräämälle yhteisölle vähittäismyyntiehtdot ja -hinnat, joilla vähittäismyyjä tarjoaa yleisesti sähköä kuluttajille sekä muille loppukäyttäjille, joiden käyttöpaikka on varustettu enintään 3 x 63 ampeerin pääsulakkeilla tai joiden sähkökäyttöpaikkaan ostetaan sähköä enintään 100 000 kilowattituntia vuodessa. Edelleen 3 momentin mukaan Energiavirasto voi antaa tarkemmat määräykset, mitä vähittäismyyntiehtoihin ja -hintoihin sekä niiden määräytymisperusteisiin liittyviä tietoja sille tulee toimittaa, miten tiedot tulee eritellä sekä miten tiedot tulee toimittaa.

Energiavirasto on 68 §:n 3 momentin nojalla antanut 4.3.2014 määräyksen sähkön vähittäismyyjän sähkönmyyntiehtojen ja -hintojen ilmoittamisesta Energiavirastolle (dnro 122/002/2014). Määräyksen 2 §:n 1 momentin mukaan sähkön vähittäismyyjän, jolla on huomattava markkinavoima jakeluverkonhaltijan vastuualueella tai johon sovelletaan huomattavan markkinavoiman omaavan vähittäismyyjän velvoitetta sähkömarkkinalain 67 §:n 1 momentin perusteella, tulee ilmoittaa sähkömarkkinalain 67 §:n 2 momentissa tarkoitetut vähittäismyyntihintansa Energiavirastolle. Lisäksi vähittäismyyjän tulee toimittaa sähkömarkkinalain 67 §:n 2 momentissa tarkoitetut myyntiehtonsa Energiavirastolle, mikäli ne poikkeavat kuluttajan kannalta olennaisella tavalla alalla yleisesti noudatetuista sähkönmyyntiehtoista. Saman pykälän 3 momentin mukaan sähkön vähittäismyyjän on ilmoitettava Energiavirastolle edellä 2 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tiedoissa tapahtuneista muutoksista. Ilmoitus on tehtävä ennen kuin muutokset tulevat voimaan ja siinä on yksilöitävä, milloin muutokset tulevat voimaan. Määräyksen 4 §:n mukaan määräyksen 2 §:ssä tarkoitetut hintatiedot tulee toimittaa Energiavirastolle sähköisesti syöttämällä ne internetissä Energiaviraston hintatietojärjestelmään.

Energiavirasto toteaa edellä olevan perusteella, että toimitusvelvollisuustuotteena tarjottava tuote tulee olla ilmoitettuna Energiaviraston Sähkön hintavertailu -palvelussa ennen kuin hinnat ja ehdot tai muutokset niissä tulevat voimaan. Toimitusvelvollisen vähittäismyyjän on huolehdittava, että Energiavirastolle on ilmoitettuna ajantasaiset tiedot kaikista voimassa olevista toimitusvelvollisuustuotteista.

Forssan Energia Oy (sulautunut 30.6.2024 Sallila Energia Oy:öön) on antamansa selvityksen mukaan pääsääntöisesti ilmoittanut sähkönmyyntituotteidensa hinnat Energiaviraston Sähkön hintavertailu -palveluun. Selvityksen mukaan syksyn 2022 energiakriisin vuoksi Forssan Energia Oy (sulautunut 30.6.2024 Sallila Energia Oy:öön) on kuitenkin hetkellisesti joutunut poistamaan toimitusvelvollisuustuotteen hintavertailupalvelusta, jotteivat asiakkaat, jotka eivät kuulu toimitusvelvollisuuden piiriin olisi ruuhkauttaneet yhtiön asiakaspalvelua. Yhtiön antaman selvityksen mukaan toimitusvelvollisuustuotteet ja hinnat ovat olleet jälleen esillä hintavertailupalvelussa 1.2.2023 alkaen.

Energiavirasto toteaa, että Sähkön hintavertailu -palvelun tietojen perusteella ForE-Forssa, yleis -, ForE-Forssa, kausi - ja ForE-Forssa, aika -tuotteet eivät ole

tarkastelujakson (1.1.2022-30.4.2023) aikana olleet ilmoitettuna Sähkön hintaver-
tailu -palvelussa ajanjaksolla 1.1.2022- 31.1.2023.

Energiavirasto katsoo, että Forssan Energia Oy (sulautunut 30.6.2024 Sallila Ener-
gia Oy:öön) on menetellyt sähkömarkkinalain 68 §:n 1 momentin vastaisesti, kun
se ei ole ilmoittanut ForE-Forssa, yleis -, ForE-Forssa, kausi – ja ForE-Forssa, aika
-tuotteita Sähkön hintavertailu -palvelussa ajanjaksolla 1.1.2022- 31.1.2023.

Hinnanmuutoksista ilmoittaminen

Sähkömarkkinalain 93 §:n 4 momentin mukaan vähittäismyyjän on lähetettävä so-
pijapuolelleen ilmoitus siitä, miten ja mistä ajankohdasta hinnat tai muut sopimus-
ehdot muuttuvat ja mikä on muutoksen peruste. Vähittäismyyjän ilmoituksessa on
mainittava, onko sopijapuolella oikeus irtisanoa sopimus. Jos perusteena on muu
syy kuin lainsäädännön muutos tai viranomaisen päätös, muutos saa tulla voimaan
aikaisintaan kuukauden kuluttua ilmoituksen lähettämisestä.

Sähkömarkkinalain säätämiseen johtaneen hallituksen esityksen (HE 20/2013 vp)
mukaan ilmoituksessa on kerrottava mistä ajankohdasta lukien muutos tulee voi-
maan. Muutos voi tulla voimaan pääsääntöisesti aikaisintaan kuukauden kuluttua
siitä, kun sähkönkäyttäjälle on lähetetty muutosilmoitus.

Edelleen sähkömarkkinalain säätämiseen johtaneen hallituksen esityk-
sen (HE 20/2013 vp) yksityiskohtaisten perusteluiden mukaan sähkömyyntisopi-
muksessa voidaan sopia sellaisesta automaattisesti vaikuttavasta laskentatavasta,
jonka perusteella tietyin väliajoin tarkistetaan maksettavaa hintaa tiettyyn sopija-
puolten vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolella olevaan viitearvoon tai viitearvoihin
nojautuen. Tällainen sopimusehto voi olla esimerkiksi siten muotoiltu, että kunkin
kuukauden energiahinta on edeltävän kuukauden tiettyjen sähköpörssinoteeraus-
ten keskiarvo lisättynä jollain marginaalilla. Hallituksen esityksen mukaan tehtä-
essä tällaisen sopimuksen kohdalla sopimuskauden kuluessa sopimusehtojen mu-
kaisia automaattisia hinnan tarkistuksia suuntaan tai toiseen ei ole kysymys sopi-
musehtojen muuttamisesta eivätkä 93 §:n säännökset hinnanmuutoksista ilmoit-
tamisesta siten koske näitä hinnanvaihteluja.

Forssan Energia Oy (sulautunut 30.6.2024 Sallila Energia Oy:öön) on 15.5.2023
päivätyssä selvityksessään kertonut ilmoittaneensa sopimusehtomuutoksista vä-
hintään 30 vrk ennen muutoksen voimaantuloa.

Energiavirasto on selvityspyynnössään 31.3.2026 pyytänyt Sallila Energia Oy:tä il-
moittamaan, onko se toiminut sähkömarkkinalain 93 §:n 4 momentin mukaisesti,
vaikka 15.5.2023 päivätyssä selvityksessä on puhuttu 30 vuorokaudesta.

Sallila Energia Oy on selvityksessään 19.4.2026 kertonut, että Forssan Energia Oy
on käytännössä ilmoittanut toimitusvelvollisuustuotteiden hinnanmuutoksista pää-
sääntöisesti yli kuukautta ennen muutoksen voimaantuloa. Forssan Energia Oy on
ilmoittanut 1.2.2023 voimaan tulleesta hinnanalennuksesta 18.1.2023, mutta ky-
seisessä tapauksessa on ollut kysymys asiakkaan eduksi tehdystä merkittävästä
hinnanalennuksesta. Sallila Energia Oy:n näkemyksen mukaan aiemmassa selvi-
tyksessä käytetty ilmaisu ”30 vuorokautta” on viitannut käytännössä vähintään
kuukauden mittaiseen ennakoilmoitukseen eikä ollut tarkoitettu ilmaisemaan
poikkeamista lain edellyttämästä periaatteesta. Kyse on siten lähinnä ilmaisutapaa

koskevasta tulkinnallisesta epäselvyydestä, ei siitä, että hinnanmuutoksia olisi järjestelmällisesti toimeenpantu lain vastaisesti liian lyhyellä ennakkoajalla.

Edellä esitetyn mukaisesti Energiavirasto toteaa, että sähkömarkkinalain 93 §:n 4 momentin mukaisesti muutos saa tulla voimaan aikaisintaan kuukauden kuluttua ilmoituksen lähettämisestä. Merkityksellistä asiassa on siten se ajankohta, jolloin ilmoitus on lähetetty eikä ajankohta, jolloin ilmoitus on asiakkaan toimesta vastaanotettu. Selvyyden vuoksi Energiavirasto toteaa, että sähkömarkkinalain 93 §:n 4 momentti on pakottava vain kuluttajien eduksi eikä siitä saa poiketa kuluttajan vahingoksi. Sen sijaan kuluttajien eduksi voidaan säännöksestä poiketa ja Forssan Energia Oy (sulautunut 30.6.2024 Sallila Energia Oy:öön) on siten voinut laskea sähkönmyyntihintojaan ilmoittamatta siitä 93 §:n 4 momentin edellyttämällä tavalla.

Energiavirasto katsoo, että Forssan Energia Oy (sulautunut 30.6.2024 Sallila Energia Oy:öön) on menetellyt sähkömarkkinalain 93 §:n 4 momentin mukaisesti lähettäessään ilmoituksen hinnanmuutoksista asiakkaille viimeistään kuukautta ennen muutoksen voimaantuloa.

Ratkaisu

Energiavirasto katsoo, että Forssan Energia Oy (sulautunut 30.6.2024 Sallila Energia Oy:öön) on menetellyt sähkömarkkinalain 67 §:n 1 momentin mukaisesti määritellesään ForE-Forssa, yleis -, ForE-Forssa, kausi – ja ForE-Forssa, aika -tuotteiden hinnan ajanjaksolla 1.1.2022-30.4.2023 niiden asiakkaiden osalta, joilla se on ollut toimitusvelvollisena tuotteena.

Energiavirasto katsoo, että Forssan Energia Oy (sulautunut 30.6.2024 Sallila Energia Oy:öön) on menetellyt sähkömarkkinalain 67 §:n 2 momentin, sellaisena kuin se oli sähkömarkkinalain muuttamisesta annetun lain (497/2023) voimaan tullessa, mukaisesti pitäessään ForE-Forssa, yleis -, ForE-Forssa, kausi – ja ForE-Forssa, aika -tuotteiden myyntiehdot ja -hinnat julkisina ajanjaksolla 1.1.2022-30.4.2023.

Energiavirasto katsoo, että Forssan Energia Oy (sulautunut 30.6.2024 Sallila Energia Oy:öön) on menetellyt sähkömarkkinalain 68 §:n 1 momentin, sellaisena kuin se oli sähkömarkkinalain muuttamisesta annetun lain (497/2023) voimaan tullessa, vastaisesti, kun se ei ole ilmoittanut ForE-Forssa, yleis -, ForE-Forssa, kausi – ja ForE-Forssa, aika -tuotteita Energiaviraston Sähkön hintavertailu -palvelussa ajanjaksolla 1.1.2022-31.1.2023.

Energiavirasto katsoo, että Forssan Energia Oy (sulautunut 30.6.2024 Sallila Energia Oy:öön) on menetellyt sähkömarkkinalain 68 §:n 1 momentin, sellaisena kuin se oli sähkömarkkinalain muuttamisesta annetun lain (497/2023) voimaan tullessa, mukaisesti, ilmoittaessaan ForE-Forssa, yleis -, ForE-Forssa, kausi – ja ForE-Forssa, aika -tuotteet Energiaviraston Sähkön hintavertailu -palvelussa ajanjaksolla 1.2.2023-30.4.2023.

Energiavirasto katsoo, että Forssan Energia Oy (sulautunut 30.6.2024 Sallila Energia Oy:öön) on menetellyt sähkömarkkinalain 93 §:n 4 momentin, sellaisena kuin se oli sähkömarkkinalain muuttamisesta annetun lain (497/2023) voimaan tullessa,

mukaisesti ilmoittaessaan hinnanmuutoksista kuukautta ennen muutoksen voimaantuloa.

Sovelletut säännökset

Perusteluissa mainitut

Muutoksenhaku

Asianosainen saa hakea muutosta tähän päätökseen valittamalla markkinaoikeuteen noudattaen mitä laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) säädetään.

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 7 §:n 1 momentin mukaan tutkintapyyntöön tekijä ei saa hakea muutosta tähän päätökseen valittamalla.

Tätä päätöstä on sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain (590/2013) 38 §:n mukaisesti noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei markkinaoikeus toisin määrää.

Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Tiedoksianto

Päätös annetaan asianosaiselle tiedoksi hallintolain (434/2003) 60 §:n mukaisesti postitse saantitodistusta vastaan.

Lisätiedot

Lisätietoja päätöksestä antaa juristi Sari Broman (p. 029 5050 039, sari.broman@energiavirasto.fi).

Liite Valitusosoitus

Jakelu Sallila Energia Oy
Tutkintapyyntöön tekijä

Tiedoksi Forssan Verkkopalvelut Oy (sähköpostitse)
Energiateollisuus ry (sähköpostitse)
Kilpailu- ja kuluttajavirasto (sähköpostitse)
Työ- ja elinkeinoministeriö/Energiaosasto (sähköpostitse)

Maksutta

VALITUSOSOITUS

Valitusoikeus hallintopäätöksestä

Energiaviraston antamaan hallintopäätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) säädetään. Valituskelpoisella hallintopäätöksellä tarkoitetaan päätöstä, jolla asia on ratkaistu tai jätetty tutkimatta.

Hallintopäätökseen saa hakea muutosta valittamalla se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään.

Valitusviranomainen

Valitusviranomainen Energiaviraston päätökseen on markkinaoikeus.

Valituksen tekeminen ja valitusaika

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Jos tiedoksianto on toimitettu tavallisena tiedoksiantona postitse kirjeellä vastaanottajalle, katsotaan hänen saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Mikäli päätös annetaan hakijalle tiedoksi sähköisenä viestinä, päätös katsotaan annetuksi tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Jos päätös on postitettu saantitodistusta vastaan, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksiantopäivää ei oteta lukuun.

Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä. Viranomaisen tietoon asian katsotaan tulleen kirjeen saapumispäivänä.

Kun valituksen tekemisen määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Valituksen tekemisestä säädetään lisäksi sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003). Määräaikojen laskemisesta säädetään säädettyjen määräaikain laskemisesta annetussa laissa (150/1930).

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- vaatimusten perustelut; sekä
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä tuomioistuimelle.

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 15 §:n mukaan valituksessa on yhteystietojen lisäksi ilmoitettava myös sähköinen tai muu mahdollinen osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan toimittaa (prosessiosoite). Lisäksi on ilmoitettava valittajan henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus. Valituksen tai muun asiakirjan toimittaminen hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköiseen asiointipalveluun katsotaan ilmoitukseksi sähköisen asiointipalvelun käyttämisestä prosessiosoitteena. Sähköistä asiointipalvelua käytettäessä erillistä prosessiosoitteen ilmoittamista ei tarvita. Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi tuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimus päätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluita. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta; sekä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
- asiamiestä käytettäessä valtakirja, sen mukaan kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä säädetään.

Valituskirjelmän toimittaminen valitusviranomaiselle

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa markkinaoikeuteen.

Valitus tulee ensisijaisesti tehdä hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kun valituskirjelmä toimitetaan hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta, liitteet voi toimittaa skannattuna asiointipalvelussa tai kirjeitse. Kirjeitse toimitettaessa mainitse asiasta asiointipalvelun Viesti-kentässä.

Sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain 2 §:n mukaan lakia sovelletaan asian sähköiseen vireillepanoon tuomioistuinasiaissa. Lain 11 §:n mukaan viranomaiselle toimitetun sähköisen asiakirjan katsotaan saapuneen määräajassa, jos asiakirja saapuu viimeistään määräajan viimeisen päivän aikana laissa tarkoitetulla tavalla.

Valituskirjelmä voidaan toimittaa valitusviranomaiselle myös postitse osoitteeseen:

**Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI**

**faksi: 029 56 43314
sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi**

Valituskirjelmän lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Oikeudenkäyntimaksu

Valituksen käsittelystä markkinaoikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu.

Valittajalta peritään markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksu 2440 euroa.

Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajan-tasa/2015/20151455?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=tuomioistuinnmaksulaki#P5>) on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä.